

Motion till riksdagen 2006/07:Sf300

av **Anneli Särnblad (s)**

Delning av föräldraförsäkringen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att utveckla föräldraförsäkringen i enlighet med den inriktning som anges i Föräldraförsäkringsutredningen.

Motivering

I en mening tycks perspektivet om barns rätt till föräldrarna ha stor betydelse i debatten om föräldraförsäkringens framtida utformning och det är när det gäller frågan om huruvida steget ska tas mot att vika fler dagar till vardera föräldern eller inte. Lite märkligt ter det sig, med en argumentation som utgår från barns rätt till båda sina föräldrar, att ett ökat antal s k mamma- respektive pappamånader inte ligger i barns intresse. Med dagens utformning av föräldraförsäkringen, mätt i hur uttaget av föräldraledigheten fördelas mellan kvinnor och män, så är barnens rätt till mammorna 85 procent och rätten till papporna 15 procent.

Föräldraförsäkringens framtida utformning kan dock inte enbart ta sin utgångspunkt i detta utan måste ses som en del i ett större jämställdhetsperspektiv och i insikten om att det finns ett utbrett traditionellt könsrollstänkande som präglar debatten om föräldraförsäkringen. Den springande punkten tycks vara att det ses som naturligt att kvinnor ska ta huvudansvar för barn och hem. Vi menar dock att det är just ett gammalmodigt könsrollstänkande och det allvarliga i det är att det har stor betydelse för kvinnors och mäns rättigheter, möjligheter och förutsättningar i arbetslivet. Dessa är och förblir stora sett till såväl löner som anställningsvillkor i övrigt.

Kvinnors löner motsvarar ca 82 procent av mäns. Deltidsarbetets utbredning inom de kvinnodominerade delarna av arbetsmarknaden visar att det används systematiskt, utan att kvinnor ges möjlighet till att själva påverka sina arbetstidsmätt. Framför allt uppger unga LO-kvinnor att deltid arbetet är

Fel! Okänt namn på

påtvingat och inte något som de frivilligt valt. Unga LO-kvinnor drabbas också mycket hårt av tidsbegränsade anställningar och framför allt av s k tim- eller behovsanställningar.

När situationen på arbetsmarknaden ser ut på detta sätt kan det kanske te sig rationellt att kvinnan tar ut större delen av föräldraledigheten och att kvinnan utför en majoritet av hushålls-/hemarbetet. Arbetsmarknads-, familje- och samhällsstrukturer i övrigt samverkar och bidrar till att befästa och bevara rådande skillnader mellan kvinnor och män.

Unga kvinnor och män uppger att de vill dela på föräldraledigheten, dela på ansvaret för barnen och hemmet. Kort sagt, att de vill leva mer jämställt. Det som då kanske är mest oroande är att de, utan effektiva verktyg, tvingas och kommer att tvingas in i rådande arbetsmarknads- och samhällsstrukturer. Politikens roll måste då vara att ge de unga och underordnade grupperna verktyg så att de ges möjligheter och förutsättningar att själva forma sina liv. Att våga ta beslut som kan förändra den rådande ordningen. Den borgerliga regeringen föreslår en familjepolitisk reform som tydligt innebär en tillbakagång av den moderna familjepolitik som vi utvecklat i Sverige. Frågan är om vi ska fortsätta kampen för jämställdhet eller om vi ska förklara oss nöjda och stanna upp.

En förändring av föräldraförsäkringen skulle vara en av de effektivaste åtgärderna för att skapa jämställda villkor i såväl arbets- som samhällsliv.

Stockholm den 26 oktober 2006

Anneli Särnblad (s)